

Raport de monitorizare

MOLDOVA 1

Perioada: 24 – 30 mai 2021

Autor: Victor Gotișan

Realizarea acestui raport a fost posibilă datorită suportului generos din partea poporului american și britanic prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și UK. Conținutul acestui material ține de responsabilitatea Centrului pentru Jurnalism Independent și nu reflectă în mod necesar viziunea UK, USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

I. INFORMAȚII GENERALE

În perioada 24 – 30 mai 2021, Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI) a monitorizat postul public de televiziune Moldova 1, analizând modul în care canalul de televiziune reflectă evenimentele din domeniile politic, economic, social și altele, și cum respectă normele profesionale și etice precum verificarea informațiilor din câteva surse, pluralismul de opinii, asigurarea echilibrului în cazul știrilor conflictuale etc.

Pentru monitorizare au fost selectate principalele buletine de știri ale zilei. S-a pornit de la premisa că știrile trebuie să conțină în exclusivitate fapte, și nu opinii ale jurnaliștilor, trebuie să fie scrise într-un limbaj neutru și accesibil și să reflecte cât mai corect realitatea, cu respectarea echilibrului surselor.

Scopul monitorizării

Monitorizarea are ca scop să stabilească în ce măsură postul public de televiziune Moldova 1 informează cetățenii corect, echidistant și imparțial despre activitatea guvernului în raport cu opoziția politică în momente de tensiune și/sau criză. Acest lucru a fost realizat în baza analizei cantitative și calitative a conținutului buletinelor principale de știri („Mesager”), care au fost evaluate din perspectiva respectării principiilor de informare corectă, stabilite atât în codul de conduită al instituției media publice, cât și în Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova. S-a atras atenția în special la reflectarea activității actorilor și/sau entităților politice (mai ales ale celor oficiale/guvernamentale).

Cadrul metodologic

Pornind de la scopul cercetării de a evalua în ce măsură Moldova 1 respectă principiile de echidistanță, imparțialitate, corectitudine și neutralitate politică, este imperativă analiza cantitativă și calitativă a știrilor și emisiunilor de sinteză, care au potențialul de a influența opinia publică. Metodologia studiului a combinat două metode, cea *cantitativă* și cea *calitativă/comparativă* de cercetare a produsului mediatic. Totodată, știrile au fost analizate și din perspectiva tehnicilor de manipulare și dezinformare. Aceasta pentru a-i ajuta pe consumatori să distingă între un produs jurnalistic manipulator și altul care reflectă echidistant realitatea.

Prin **analiza cantitativă** au fost explorate tendințele de mediatizare a subiectelor de interes public din perioada selectată. Este o metodă de cercetare care presupune monitorizarea, eșantionarea și codarea materialelor jurnalistice astfel încât să identifice tenta politică, dacă aceasta există (numărul de materiale care pun în lumină pozitivă anumiți actori politici); modul în care sunt puse în practică principiile de imparțialitate și echidistanță în materialele informative și analitice (numărul de materiale corecte și echidistante); dacă se asigură echilibrul surselor (numărul de materiale echilibrate); căror surse li se acordă prioritate în știri (numărul surselor citate direct sau indirect/menționate); cum se oferă spațiul de emisie pentru actorii și entitățile politice (volumul spațiului alocat, în secunde), precum și alte aspecte. **Analiza calitativă** a urmărit interpretarea datelor și a informației obținute în urma analizei cantitative. A fost investigat conținutul mediatic într-o manieră aprofundată pentru a determina dacă Moldova 1 respectă principiile de echidistanță, imparțialitate, corectitudine și neutralitate politică. Datele au fost comparate cu rezultatele monitorizării din martie și septembrie 2020.

Perioada monitorizării: 24 – 30 mai 2021

Principalele produse media monitorizate la postul Moldova 1:

- 7 ediții ale buletinului informativ principal „Mesager” din perioada 24 – 30 mai 2021;
- Emisiunile „Dimensiunea Diplomatică” și „Focus Europa” din 24 mai 2021;
- Emisiunea „Moldova în direct” din 25 și 27 mai 2021;
- Emisiunea „Butonul Roșu” din 26 mai 2021;
- Emisiunea „Cine vine la noi?” din 28 și 29 mai 2021.

Tendențe generale

Datele monitorizării relevă faptul că:

- La peste un an de la declanșarea pandemiei, COVID-19 rămâne cea mai des abordată tematică în cadrul știrilor. Din totalul celor 154 de știri (cu excepția celor de la rubrica *Sport*), 35 au vizat – direct sau indirect – subiectul COVID-19, ceea ce reprezintă aproximativ 23%;
- Un număr substanțial de știri se referă la municipiul Chișinău. În medie, 1/4 din totalul știrilor fiecărei ediții a „Mesager”-ului a reflectat direct sau indirect subiecte/tematici ce țin de municipiul Chișinău;
- Autoritățile centrale sunt în continuare citate des în știrile Moldova 1. Totuși, în comparație cu martie 2020, ponderea citărilor directe sau indirecte ale autorităților centrale a scăzut, fapt explicat prin lipsa unui guvern în exercițiu și a unui legislativ funcțional;
- Autoritățile municipale ale Chișinăului au fost cele mai des citate surse atât direct, cât și indirect;
- Primarul municipiului Chișinău, Ion Ceban, și viceprimara Angela Cutasevici au fost sursele citate direct de cele mai multe ori în perioada monitorizată. În fiecare ediție a „Mesager”-ului a fost citat direct cel puțin unul din ei;
- Peste jumătate din totalul de 154 de știri fie nu au inclus surse citate direct (56 de știri), fie au avut doar o sursă citată direct (30 de știri), ceea ce arată superficialitate în reflectarea unui anumit eveniment/știre/subiect;
- Știrile cu cele mai multe surse citate direct s-au referit la evenimente culturale, fiind uneori vorba de până la 10-11 surse citate direct;
- Comparativ cu perioadele anterioare de raportare (martie și septembrie 2020), diversitatea surselor citate direct a scăzut;
- Sub aspect deontologic, în știrile Moldova 1 nu au fost identificate abateri majore, cu excepția unor cazuri de favorizare a anumitor persoane sau a unor cazuri minore de amestec al faptelor cu opiniile;
- Prin frecvența în care au fost prezentați în știri, dar și prin caracterul ușor laudativ, Moldova 1 a favorizat reprezentanții Primăriei municipiului Chișinău, în special fiind vorba despre primarul Ion Ceban și viceprimara Angela Cutasevici;
- În perioada de referință, s-a observat un dezechilibru de gen al surselor, fapt ce poate contribui la perpetuarea unor stereotipuri: bărbații sunt abordați/citați din postura de autorități/lideri/cei

care iau decizii, iar femeile - din postura de vânzătoare, medici etc. Totodată, s-a observat tendința de a cita sursele masculine atunci când e vorba de declarații directe și surse oficiale. De exemplu, în buletinul din 25 mai 2021 sunt citați 11 funcționari publici sau demnitari (bărbați) spre deosebire de 5 citate directe ce aparțin femeilor. Tendința se observă în toate buletinele de știri monitorizate;

- Moldova 1 a reflectat neutru și echidistant partidele politice și politicienii. Toate știrile care au vizat atât partidele politice, cât și politicienii au fost incluse la rubrica *Alegeri parlamentare anticipate 2021*.

II. ANALIZA DATELOR

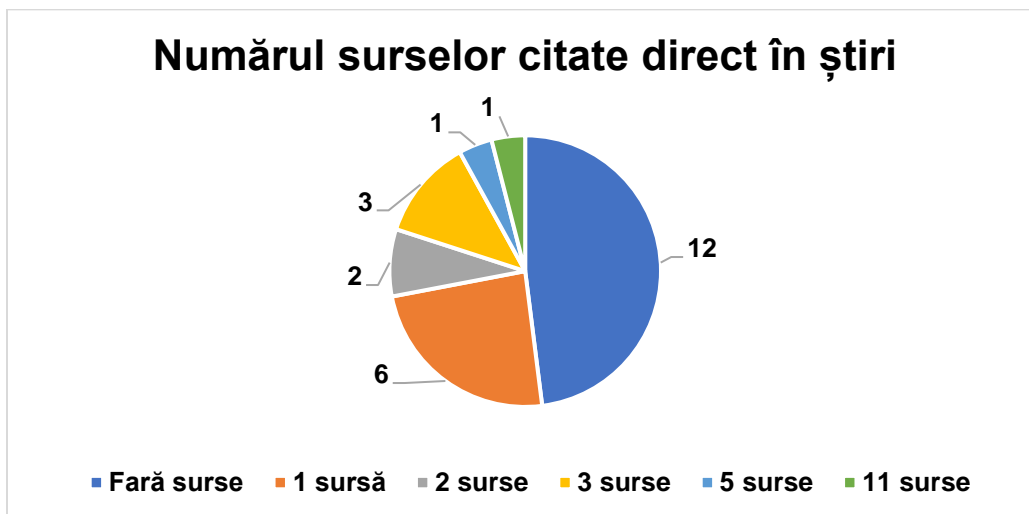
Buletinul informativ „Mesager”

[24 mai 2021](#)

Analiza cantitativă

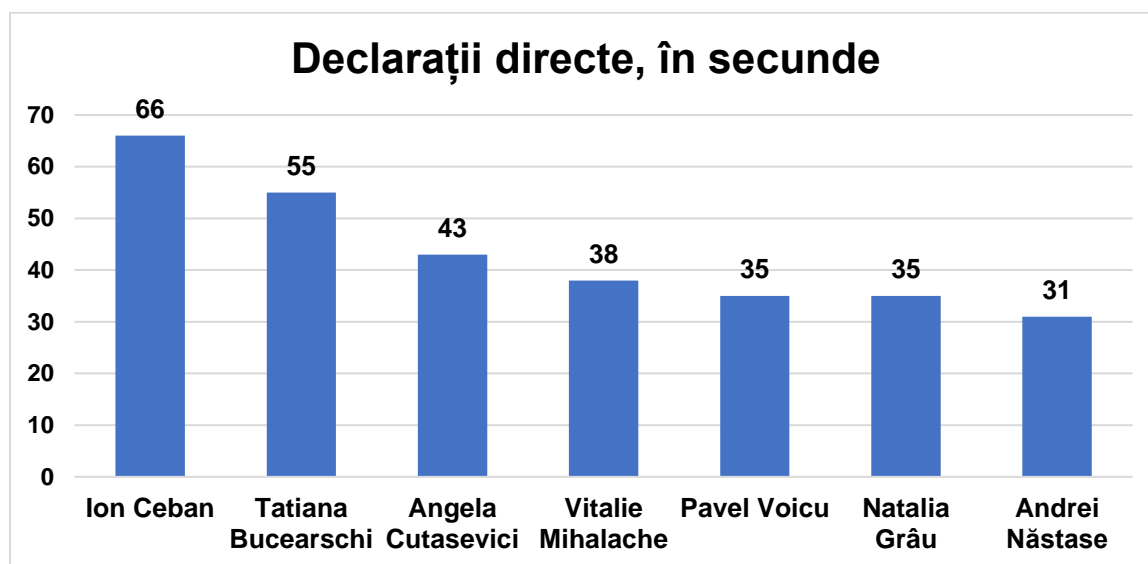
Ediția din 24 mai 2021 a principalului buletin de știri „Mesager” al postului public de televiziune Moldova 1 a cuprins 25 de știri, cu excepția celor de la rubrica *Sport* (4 știri) și *Meteo*. Toate știrile au fost informative, niciuna din ele nu a implicat elemente de conflict, care ar fi cerut asigurarea dreptului la replică pentru cel vizat și/sau acuzat. 6 dintre cele 25 de știri au fost incluse la rubrica „*Știri pe scurt*”, iar 4 - la rubrica *Alegeri parlamentare anticipate 2021*. Primele 6 din cele 25 de știri au abordat direct sau indirect tematica COVID-19 (reducerea restricțiilor, statistica zilei, procesul de vaccinare etc.). 8 din totalul știrilor (32% sau fiecare a treia știre) au fost despre sau au vizat municipiul Chișinău.

Aproape jumătate din știri (12) nu au avut surse citate direct (cu declarații), 6 au avut o singură o sursă citată direct, 2 știri – 2 surse directe, 3 știri – 3 surse, 1 știre – 5 surse, 1 știre – 11 surse directe.

Primarul municipiului Chișinău, Ion Ceban, a fost menționat în 4 știri și citat direct în 2 știri, beneficiind de un timp de emisie total de 66 de secunde. Celelalte surse (reprezentanți ai autorităților sau oameni politici) au fost citate direct în câte o știre: Tatiana Bucearschi, Direcția generală asistență socială și

sănătate, Primăria municipiului Chișinău – 55 de secunde; Angela Cutasevici, viceprimara municipiului Chișinău – 43 de secunde; Vitalie Mihalache, șef direcție, primăria municipiului Chișinău – 38 de secunde; Andrei Năstase, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” (PPPPA) – 31 de secunde; Pavel Voicu, ministru, Ministerul Afacerilor Interne (MAI) – 35 de secunde; Natalia Grîu, secretară de stat, Ministerul Educației – 35 de secunde. Președinta Maia Sandu și politicianul Andrei Năstase a fost menționați în 2 știri; Igor Dodon (PSRM), Vladimir Voronin (PCRM), Zinaida Greceanii (PSRM), Ilan Șor (Partidul Politic „Șor”), Renato Usatii (Partidul Nostru), Ion Chicu (PDCM) au fost menționați în aceeași știre cu aceeași tematică – sondajul lansat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova. Printre alte surse citate direct s-au numărat medici, directori de școli, profesori, elevi, artiști și cetățeni.

Analiza calitativă

COVID-19 a fost cel mai abordat subiect în știrile „Mesager”-ului din 24 mai 2021. Fiecare a 4-a știre a fost despre sau a vizat tangențial COVID-19. Totodată, în ediția informativă din această zi au predominat știrile ce au reflectat situația, problemele și/sau evenimentele organizate și petrecute în municipiul Chișinău. Fiecare a 3-a știre a fost cu sau despre municipiul Chișinău. La fel, sursele citate direct și indirect ori menționate cel mai des au fost reprezentanții Primăriei municipiului Chișinău, toate sursele directe cumulând împreună un timp de emisie pentru declarații directe de 202 secunde.

În cazul știrilor din cadrul acestui buletin informativ nu au fost identificate abateri deontologice și/sau tehnici de manipulare.

25 mai 2021

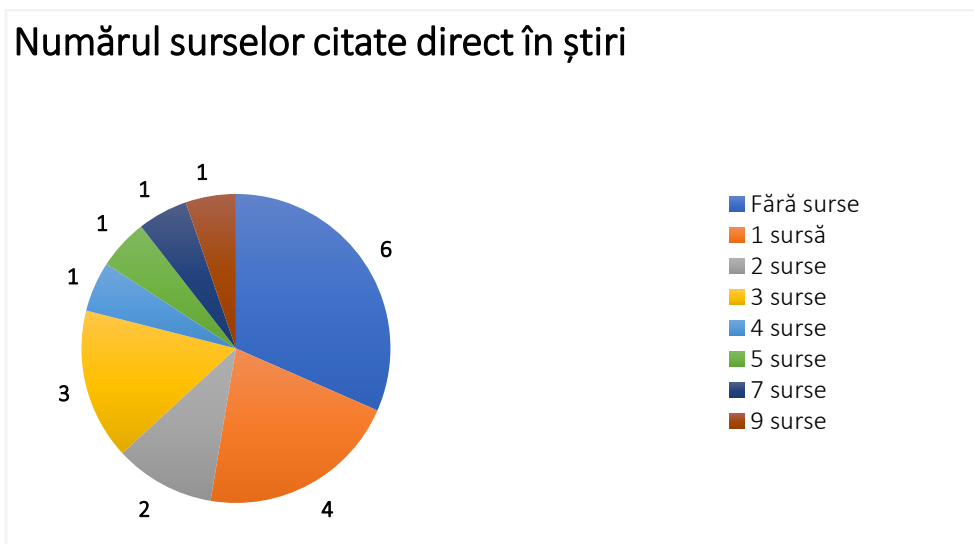
Analiza cantitativă

„Mesager”-ul din 25 mai 2021 a inclus 21 de știri (cu excepția celor de la rubrica *Sport* – 4 știri), dintre care 6 la rubrica *Alegeri parlamentare anticipate 2021*, iar 4 - la rubrica *Știri pe scurt*. Trei materiale au avut drept tematică COVID-19, ca subiect central sau abordat tangențial. Printre alte subiecte s-au mai numărat: reținerea unor angajați ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), bănuiri de

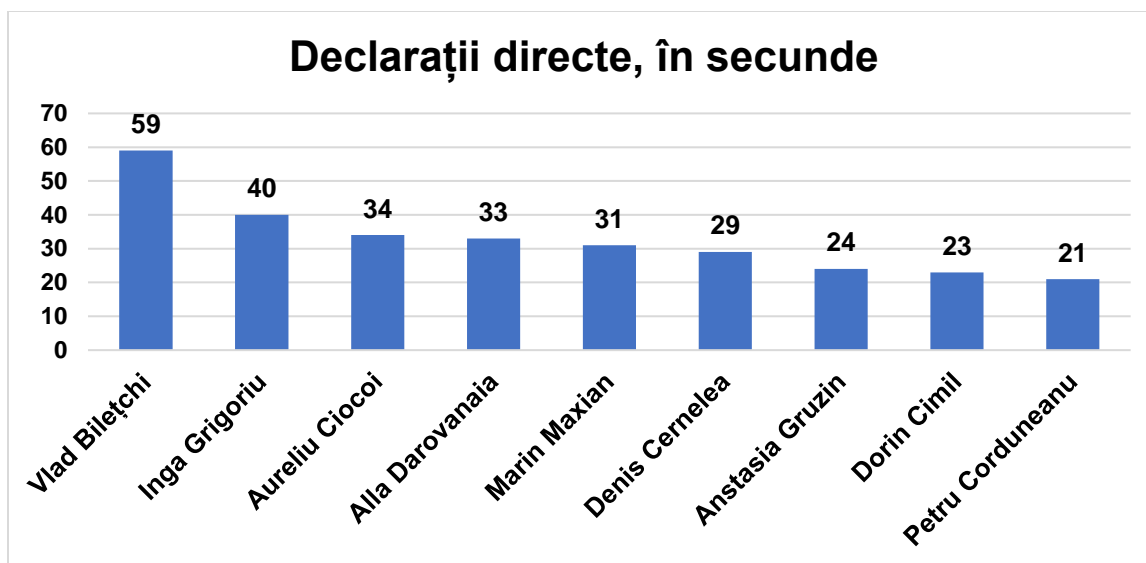
fapte de corupție; „Ziua polițistului de frontieră european”; întrevederea președintei Maia Sandu cu un grup de eurodeputați; conferirea titlului de Doctor Honoris Causa al USM lui Bartłomiej Zdaniuk, ambasadorul Poloniei în R. Moldova; Alianța pentru Unirea Românilor (AUR) și-a prezentat programul electoral; Partidul Socialiștilor (PSRM) propune în viitorul Parlament un proiect de lege ce are drept obiectiv alocarea unui suport social unic de 1.000 de lei pentru pensionari; TV Moldova 1 – lider de audiență în timpul finalei concursului Eurovision 2021 etc.

Printre oficialii citați direct sau indirect în știri au fost: Denis Cernelea, secretar de stat, Ministerul Sănătății; Petru Corduneanu, șef-adjunct al Poliției de Frontieră; Marin Maxian, șef-adjunct al Inspectoratului General al Poliției; Anastasia Gruzin, șefa Direcției protecția copilului, Ministerul Sănătății; Aurel Ciocoi, premier interimar; Dorin Cimil, președintele Comisiei Electorale Centrale (CEC). Dintre politicieni, Vlad Bilețchi (AUR), Inga Grigoriu (PPPDA), Alla Darovanaia și Vladimir Odnostalco (ambii din cadrul PSRM) au fost protagoniști a câte o știre. Printre alte surse citate direct au figurat medici, fermieri, cadre universitare, reprezentanți ai corpului diplomatic, profesori, persoane cu nevoi speciale, scriitori, polițiști și cetățeni.

6 din cele 21 de știri nu au vizat surse citate direct, 4 știri au făcut trimitere la câte o sursă directă, 2 știri – câte 2 surse directe, 3 știri – câte 3 surse directe, în timp ce unele știri au avut între 4 și 9 surse citate direct.

În ceea ce privește spațiul de emisie dedicat citării directe a funcționarilor, premierul interimar Aureliu Ciocoi a beneficiat de 34 de secunde; Marin Maxian, șef-adjunct al Inspectoratului General al Poliției – 31 de secunde; Denis Cernelea, secretar de stat, Ministerul Sănătății - 29 de secunde; Anastasia Gruzin, șefa Direcției protecția copilului, Ministerul Sănătății – 24 de secunde; Dorin Cimil, președinte CEC – 23 de secunde; Petru Corduneanu, șef-adjunct al Poliției de Frontieră – 21 de secunde. Dintre politicieni, Vlad Bilețchi (AUR) s-a bucurat de o citare directă de 59 de secunde, Inga Grigoriu (PPPDA) – 40 de secunde, Alla Darovanaia (Blocul Electoral al Comuniștilor și Socialiștilor, BECS) – 33 de secunde.

Analiza calitativă

În ediția informativă din 25 mai 2021 a „Mesager”-ului au predominat știrile cu caracter social (aproape jumătate din totalul celor 24 de știri). De asemenea, a fost buletinul informativ cu cele mai puține știri la tema COVID-19. Sursele directe și indirecte au fost diverse – comparativ cu alte ediții ale „Mesager”-ului din această perioadă de monitorizare –, iar persoanele cu funcții publice sau politicienii au fost mai puțin prezenți decât în alte ediții informative. Astfel, Moldova 1 și-a diversificat sursele în știri, oferindu-le spațiu egal de emisie. Nici în acest buletin informativ nu au fost identificate abateri deontologice și/sau tehnici de manipulare.

În majoritatea materialelor s-a observat dezechilibrul de gen în abordarea surselor. Au predominat în special vocile masculine atunci când sunt citate persoane cu demnitate publică, mai exact 11 funcționari sau demnitari (bărbați) spre deosebire de 5 citate directe care au aparținut femeilor.

26 mai 2021

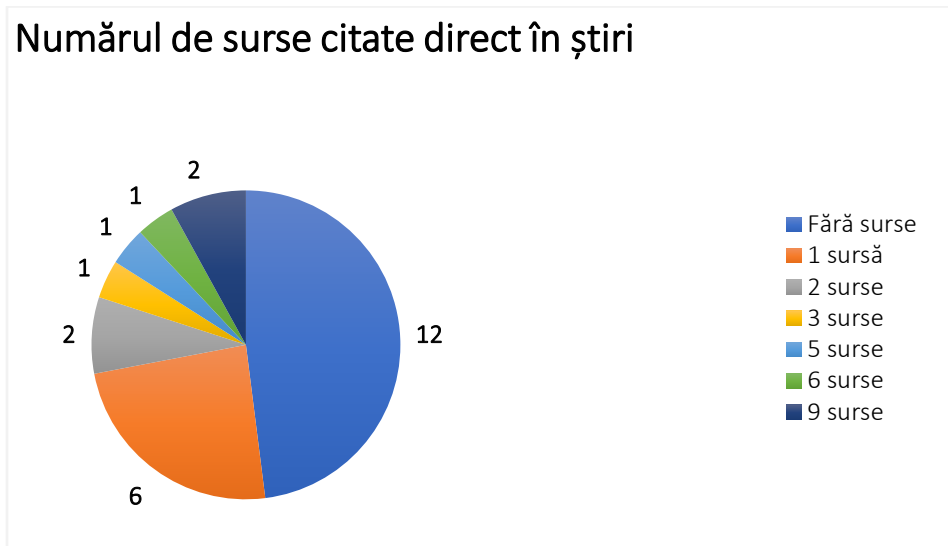
Analiza cantitativă

Ediția din 26 mai 2021 a „Mesager”-ului a inclus 24 de știri, dintre care 4 au avut drept tematică COVID-19 (direct sau indirect) – acestea deschizând ediția informativă. 4 știri au fost trecute la rubrica *Știri pe scurt*, 6 știri - la rubrica *Alegeri parlamentare anticipate 2021*, câte 2 - la rubricile *Externe și Cultură*. Printre alte subiecte s-au mai numărat: majorarea burselor elevilor și studenților; Ziua Mondială a Sclerozei Multiple; cazurile de instigare la ură împotriva romilor și lipsa investigațiilor; renovarea unui drum din orașul Comrat, cu suportul USAID; ultima zi de înregistrare prealabilă a moldovenilor din străinătate pentru alegerile parlamentare anticipate; înregistrarea Partidului Democrat (PDM) în cursa electorală; lansarea unei monografii a scriitorului Nicolae Dabija. 3 din 24 de știri au fost despre municipiul Chișinău.

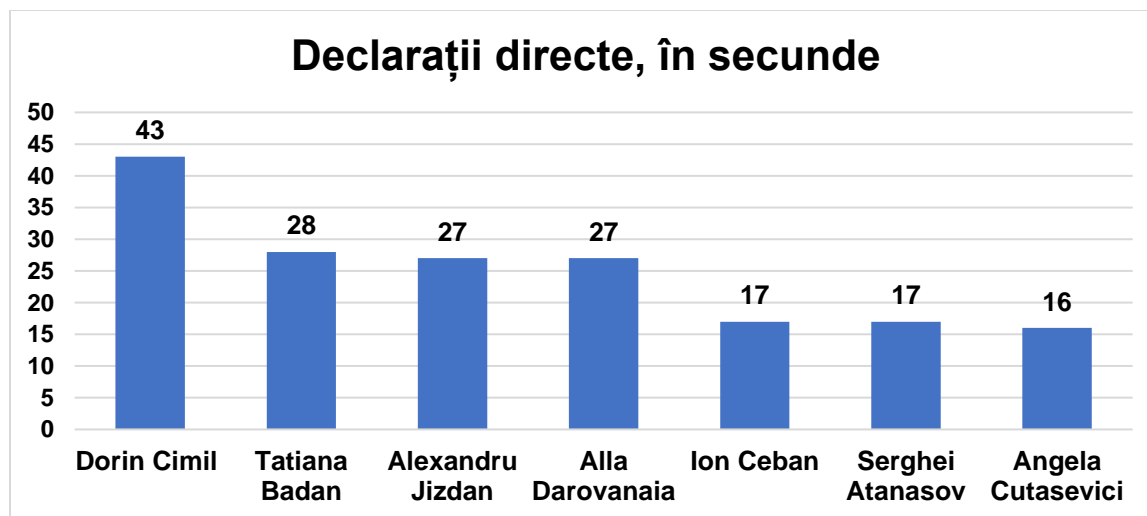
Reprezentanții autorităților centrale și/sau locale au fost cel mai des citați direct și/sau indirect (7 știri), printre aceștia fiind: Ion Ceban, primarul municipiului Chișinău; Angela Cutasevici, viceprimară a municipiului Chișinău; Serghei Atanasov, primarul orașului Comrat; Tatiana Zățic, secretară de stat,

Ministerul Sănătății; Tatiana Badan, președinta Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) Dintre politicieni, au fost citați direct Alexandru Jizdan (PDM) și Alla Darovanaia (BECS), în timp ce președinta Maia Sandu și Octavian Țicu, liderul Partidul Unității Naționale (PUN) au fost doar menționați.

12 știri din 24 nu au inclus surse citate direct, 6 știri au avut câte 1 sursă citată direct, 2 știri – câte 2 surse, 1 știre – 3 surse, 1 știre – 5 surse, 1 știre – 6 surse, iar 2 știri - câte 9 surse citate direct.

La capitolul timpului de emisie dedicat declarațiilor, reprezentanții administrațiilor publice locale au beneficiat de cel mai generos spațiu: Ion Ceban, primarul municipiului Chișinău, a fost menționat în una din știri, iar în alta a beneficiat de o intervenție directă de 17 secunde; viceprimara Angela Cutasevici – 16 de secunde; Serghei Atanasov, primarul orașului Comrat – 17 secunde; Tatiana Badan, președinta CALM – 28 secunde. Singurul care a fost citat direct de două ori a fost președintele CEC, Dorin Cimil, cumulând un timp total de emisie de 43 secunde. În ceea ce privește politicieni, Alexandru Jizdan (PDM) – a intervenit direct cu 27 secunde, iar Alla Darovanaia (BECS) – 27 secunde.

Analiza calitativă

Majoritatea știrilor au fost informative. O știre a avut caracter conflictual. Știrea respectivă a fost inclusă la rubrica *Alegeri parlamentare anticipate 2021* și a prezentat informații din cadrul unei conferințe de presă organizată de reprezentanții BECS, în cadrul căreia deputata socialistă Alla Darovanaia a acuzat-o pe președinta Maia Sandu că, în primele sale luni de mandat, ar fi înregistrat mai multe eșecuri, dar și că au fost majorate prețurile la produsele alimentare și la carburanți. Jurnaliștii de la Moldova 1 au menționat despre faptul că au contactat-o pe purtătoarea de cuvânt a Președinției, Sorina Ștefărtă, pentru o reacție. Comunicatoarea a menționat că instituția nu comentează declarațiile. Chiar dacă celui vizat în știre – președintei Maia Sandu – i-a fost asigurat dreptul la replică, pentru a echilibra și a oferi consumatorului media un tablou complex al acestei situații, Moldova 1 putea solicita opinia unui analist economic, care să explice cauzele acestor scumpiri și cine e responsabil de aceste majorări de prețuri.

27 mai 2021

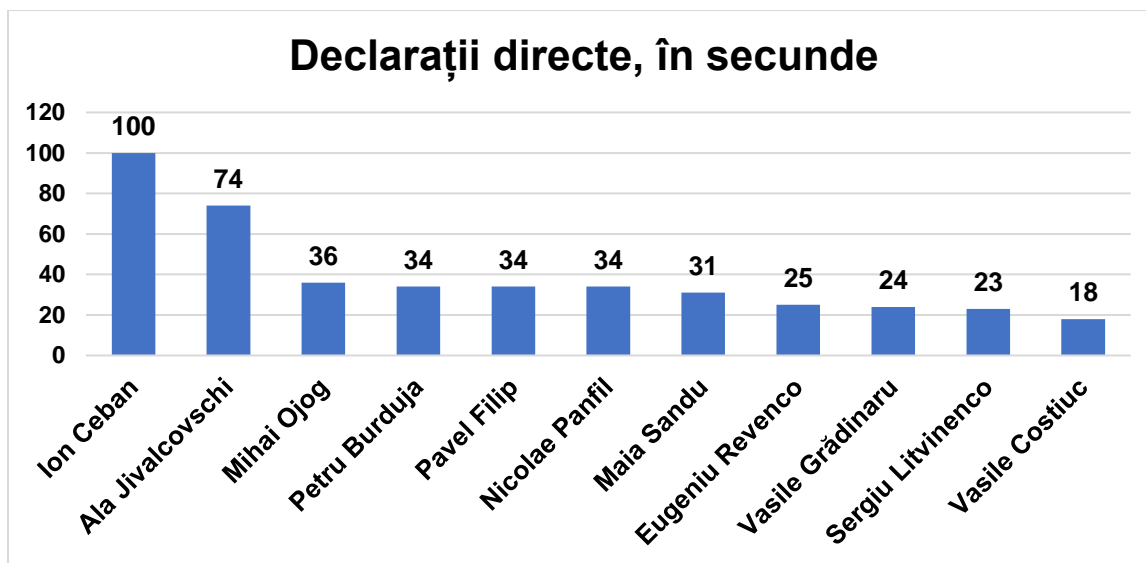
Analiza cantitativă

În „Mesager”-ul din 27 mai 2021 au fost difuzate în total 27 de știri (cu excepția celor de la rubrica *Sport* – 3). Primele 5 s-au referit la subiectul COVID-19, 6 au fost despre municipiul Chișinău, iar 2 au vizat Președinția Republicii Moldova. Din totalul celor 27 de știri, 5 materiale s-au regăsit la rubrica *Știri pe scurt*, iar 9 au fost incluse la rubrica *Alegeri parlamentare anticipate 2021*.

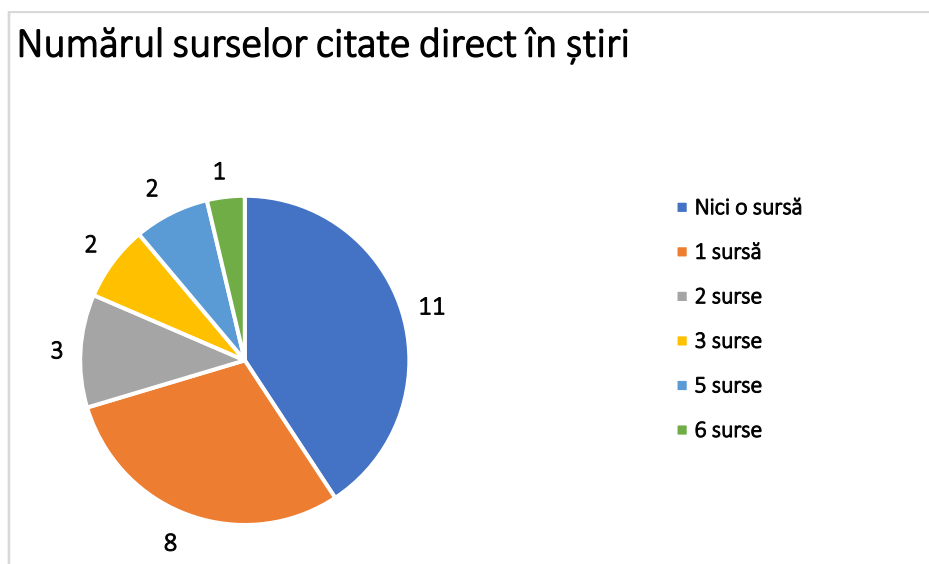
Postul public de televiziune a făcut cel mai des trimitere la autorități centrale și/sau locale drept surse ale știrilor. În 10 din 27 de materiale a fost menționată, citată direct sau indirect cel puțin o persoană cu funcție publică și/sau instituție. Primarul municipiului Chișinău, Ion Ceban, a fost protagonist și citat direct în 3 știri, iar președinta Maia Sandu în două știri, în una din ele fiind menționată, iar în alta - citată direct. Printre alți funcționari și demnitari menționați și/sau citați direct s-au numărat secretarii de stat Igor Curov (Ministerul Sănătății) și Eugen Revenco (MAEIE); șeful serviciului AviaSan, Arcadie Baba; directorul Institutului de Medicină Urgentă, Mihail Ciocanu; președinta Consiliului Suprem al Magistraturii (CSM), Luiza Gafton.

PAS și reprezentanții acestui partid au fost vizați în 2 știri, PSRM – 2 știri, PDM și Partidul Democrația Acasă – câte o știre. În cazul politicienilor, Igor Dodon (PSRM), Sergiu Litvinenco și Vasile Grădinaru (PAS), Petru Burduja (PSRM), Vasile Costiuc (PDA) și Pavel Filip (PDM) au fost vizați în câte o știre, toți – cu excepția lui Igor Dodon – în calitate de surse citate direct.

În ceea ce privește spațiul oferit pentru declarații, primarul municipiului Chișinău, Ion Ceban, a fost citat direct de 3 ori (inclusiv cu o postare preluată de pe Facebook și citită de reporter) cu un total de emisie de 100 de secunde; președinta Maia Sandu – o intervenție directă de 31 de secunde; secretarul de stat la Ministerul de Externe, Eugen Revenco – o intervenție directă cu un total de emisie de 25 de secunde; secretarul de stat la Ministerul Sănătății, Igor Curov – o intervenție directă de 16 secunde. Dintre politicieni, Pavel Filip (PDM) – o intervenție directă de 34 de secunde; Petru Burduja (PSRM) – o intervenție directă de 34 de secunde; Sergiu Litvinenco (PAS) – 23 secunde; Vasile Grădinaru (PAS) – 24 secunde; Vasile Costiuc (PDA) – 18 secunde. Printre alte surse citate direct s-au numărat Ala Jivalcovschi, șefa Secției pediatrie, spitalul „Emilian Coțaga” – 74 de secunde; Mihai Ojog, directorul Apă-Canal Soroca – 36 de secunde și Nicolae Panfil, director de programe la Promo-Lex – 34 de secunde.

11 din 27 de știri nu au avut surse citate direct; 8 știri au avut o sursă; alte 3 – câte 2 surse; 2 știri – 3 surse; 2 știri – 5 surse, iar o știre – 6 surse.

Analiza calitativă

În „Mesager”-ul din 27 mai 2021, autoritățile locale din municipiul Chișinău au fost ușor favorizate atât prin timpul dedicat citărilor directe, cât și prin numărul de știri în care acestea au fost menționate și/sau citate (6 știri). De exemplu, primarul municipiului, Ion Ceban, a fost cea mai citată sursă și a beneficiat de cel mai mare timp de emisie pentru intervenții. Totodată, aproape fiecare a 4-a știre din buletinul informativ a fost despre sau cu referință la municipiul Chișinău, iar unele dintre aceste știri au pus într-o lumină pozitivă autoritățile municipale. Un exemplu în acest sens a fost ultima știre din buletinul informativ despre renovarea unei zone verzi după standarde europene din sectorul Botanica al Capitalei. Știrea a avut un caracter laudativ la adresa autorităților și a primarului municipiului Chișinău, Ion Ceban:

„Dacă în prezent acest parc e neatractiv pentru vizitatori, iar în jur este dezordine, atunci autoritățile promit că în scurt timp parcul va fi modernizat. Aici va fi instalat pavaj, dar și reparat trotuarul. Va fi sistem de irigare, o zonă pentru expoziții, dar și un spațiu special pentru organizarea evenimentelor. Potrivit autorităților proiectul prevede și montarea camerelor de supraveghere video...”

Totodată, 2 din totalul celor 27 de știri au fost conflictuale. Prima a relatat despre vizita președintei Maia Sandu la Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), unde șefa statului a criticat corupția din Justiție. Iar a doua – inclusă la rubrica *Alegeri parlamentare anticipate 2021* – a informat despre solicitarea fracțiunii PAS din Consiliul Municipal Chișinău (CMC) la adresa primarului Ion Ceban, ca edilul să convoace de urgență Consiliul pentru revizuirea impozitului pentru bunurile imobiliare, care, potrivit PAS, a crescut de două ori. În ambele știri, Moldova 1 a asigurat dreptul la replică celor vizați și a prezentat opiniile tuturor părților.

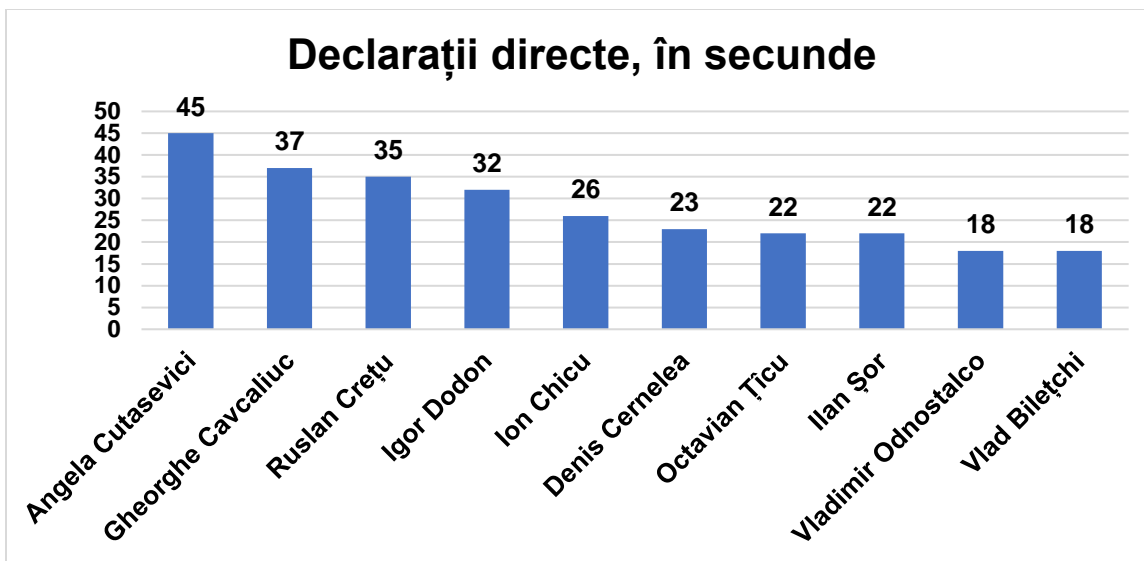
28 mai 2021

Analiza cantitativă

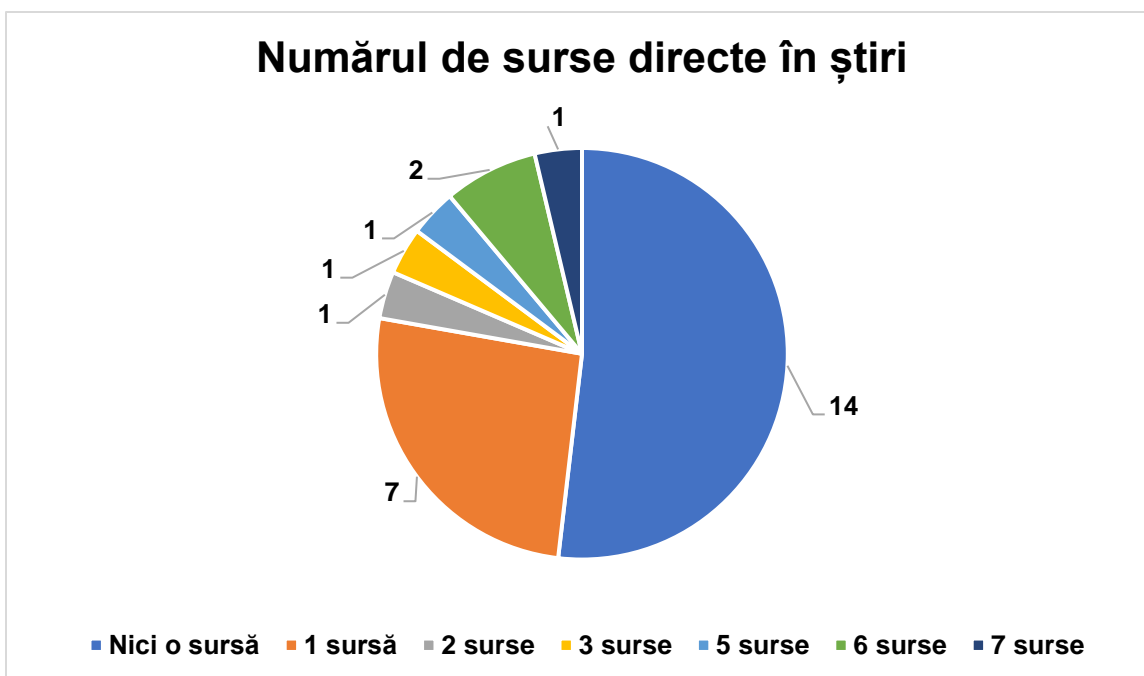
„Mesager”-ul din 28 mai 2021 a fost constituit din 27 de știri (în afara celor sportive – 3 știri), dintre care 4 la rubrica *Știri pe scurt*, 10 știri la rubrica *Alegeri parlamentare anticipate 2021*, 3 internaționale și una din domeniul culturii. 5 știri, direct sau indirect, au avut drept tematică COVID-19. Printre alte teme s-au numărat pregătirile pentru deschiderea taberelor de vară pentru copiii din municipiul Chișinău; statistica FISC privind numărul milionarilor în Republica Moldova; anunțul Procuraturii Generale că renunță la toate capetele de acuzare pe dosarele lui Veaceslav Platon; lansarea unor partide politice în cursa electorală și înregistrarea altora de către CEC; promisiunile electorale ale unor politicieni; „un accident spectaculos” la Sankt-Petersburg, în urma căruia au avut de suferit șase persoane; o știre în baza unei informații prezentate de Igor Dodon în cadrul emisiunii „Președintele Igor Dodon răspunde” și altele.

Președinta Maia Sandu a fost subiect a trei știri, fără a fi citată direct. Alți funcționari prezenți ca surse citate direct în știrile Moldova 1 au fost Denis Cernelea, secretar de stat, la Ministerul Sănătății, cu o intervenție de 23 de secunde; Ruslan Crețu, primarul satului Floreni – 35 secunde și Angela Cutasevici, viceprimara municipiului Chișinău – 45 secunde.

Dintre politicieni, în știri au fost citați Vlad Bilețchi (AUR) – 18 secunde, Igor Dodon (BECS) – 32 de secunde, Gheorghe Cavaliuc (PACE) – 37 de secunde, Ion Chicu (PDCM) – 26 de secunde, Vladimir Odnostalco (BECS) – 18 secunde, Ilan Șor (Partidul Politic „Șor”) – 22 de secunde și Octavian Țîcu (PUN) – 22 de secunde.

14 din cele 27 de știri (excepție fiind cele 3 știri de la rubrica *Sport*) nu au avut surse citate direct; 7 știri – o singură sursă; o știre – 2 surse; o știre – 3 surse; o știre – 5 surse; 2 știri – 6 surse; și o știre – 7 surse.

Analiza calitativă

În „Mesager”-ul din 28 mai 2021 a predominat tematica socială și cea electorală. Peste jumătate din știri nu au inclus surse citate direct, iar 1/4 din ele au avut doar o sursă citată direct. În cazul unor știri, Moldova 1 avea misiunea să ofere mai multă informație, să includă date de context sau să abordeze alte surse pentru declarații în care acestea să explice sau să contextualizeze informația. Un exemplu este știrea despre faptul că Procuratura Generală renunță la toate capetele de acuzare la adresa lui Veaceslav Platon, în dosarul fraudei bancare. Dat fiind contextul și importanța acestui subiect pentru publicul larg,

Moldova 1 trebuia cel puțin să solicite o reacție a Procuraturii Generale, în care reprezentanții instituției să argumenteze decizia, sau să includă opinia unui expert/jurist care să comenteze corectitudinea deciziei.

O altă știre care generează semne de întrebare în ceea ce privește aspectele deontologice ține de un accident care a avut loc în orașul Sankt-Petersburg din Federația Rusă. În primul rând, aceasta este o știre senzaționalistă și irelevantă pentru publicul larg din Republica Moldova. În al doilea rând, Moldova 1 a recurs la amestecul dintre fapte și opinii, titrând: *„Accident spectaculos în Rusia. Un autobuz de pasageri s-a urcat la propriu pe un stâlp de iluminat din Sankt-Petersburg. Vă avertizăm că urmează imagini care vă pot afecta emoțional...”*.

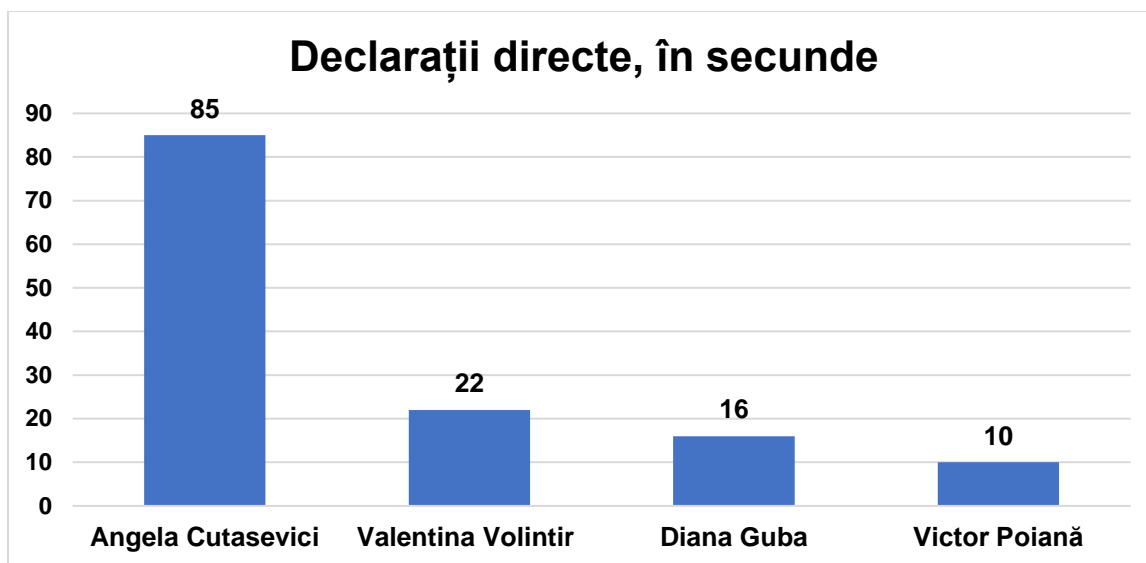
Totodată, 4 din cele 27 de știri din ediția informativă au avut un caracter conflictual. În prima s-a menționat despre protestul unui grup de locuitori ai satului Floreni nemulțumiți de acțiunile unei fabrici avicole care ar polua râul ce trece prin sat, după ce a fost deconectată de la sistemul de canalizare. A doua știre a abordat declarațiile președintei Maia Sandu, în cadrul unei intervenții la un post privat de televiziune, care a declarat că ar fi urmărită de către angajații MAI. În cazul unei alte știri, Igor Dodon a acuzat-o pe Maia Sandu de imixtiune în sectorul Justiției, iar în a patra, exponentul BECS Vladimir Odnostalco a acuzat partidele de dreapta (în special PAS) de faptul că dacă vor ajunge la guvernare, atunci vor majora vârsta de pensionare pentru bărbați și femei până la 63 de ani. În toate cazurile, Moldova 1 a încercat să ofere dreptul la replică tuturor celor vizați sau acuzați, însă niciunul dintre ei nu a fost citat direct în știrile cu pricina.

29 mai 2021

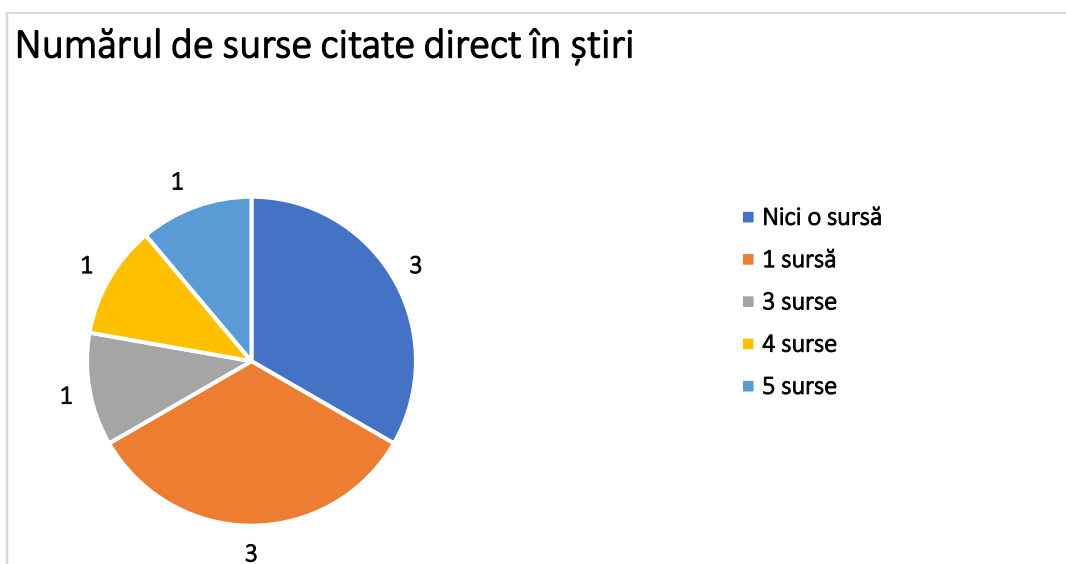
Analiza cantitativă

„Mesager”-ul din 28 mai 2021 a fost constituit din 11 de știri (cu excepția celor sportive – 3) dintre care 4 au abordat, direct sau indirect, COVID-19. Printre alte subiecte se numără un caz de împușcături pe străzile din Chișinău; condițiile și modul de organizare a ceremoniei „Ultimului clopoțel”; o nouă operațiune SMURD; Expoziția „KidsExpo”; afacerile cu ciuperci în Republica Moldova; lansarea unei noi cărți de către scriitoarea Olga Căpățână etc. Ca și în cazurile precedente, Moldova 1 a difuzat un număr mare de știri despre sau cu referință la evenimentele din municipiul Chișinău (6). Fiecare a 2-a știre a buletinului informativ a vizat Capitala țării. În cazul acestei ediții a „Mesager”-ului nu a fost difuzată nicio știre cu tematică politică sau în care să fie menționați politicieni.

În buletinul informativ, Moldova 1 a citat direct diverse surse, cel mai des fiind vorba de reprezentanți ai autorităților municipale. Spre exemplu, viceprimara municipiului, Angela Cutasevici, a avut 2 intervenții directe de 85 de secunde; Victor Poiană, vicepreședintele sectorului Buiucani - o intervenție directă de 10 secunde; Diana Guba, președinta sectorului Botanica – o intervenție directă de 16 secunde; Valentina Volintir, șefă de direcție, Primăria municipiului Chișinău – o intervenție directă de 22 de secunde. Doar în cazul unei singure știri a fost menționat un reprezentant al puterii centrale (ministra Educației, Lilia Pogolșa), fără a fi citată direct.

3 știri nu au avut surse citate direct, 3 știri au avut câte o sursă citată direct, iar câte o știre au avut între 3 și 7 surse citate direct.

Analiza calitativă

Ca și în cazul celorlalte ediții ale buletinelor informative principale ale zilei, în „Mesager”-ul din 28 mai 2021 au predominat știri despre municipiul Chișinău. Televiziunea publică nu a comis abateri deontologice și/sau tehnici de manipulare în vreuna dintre ele.

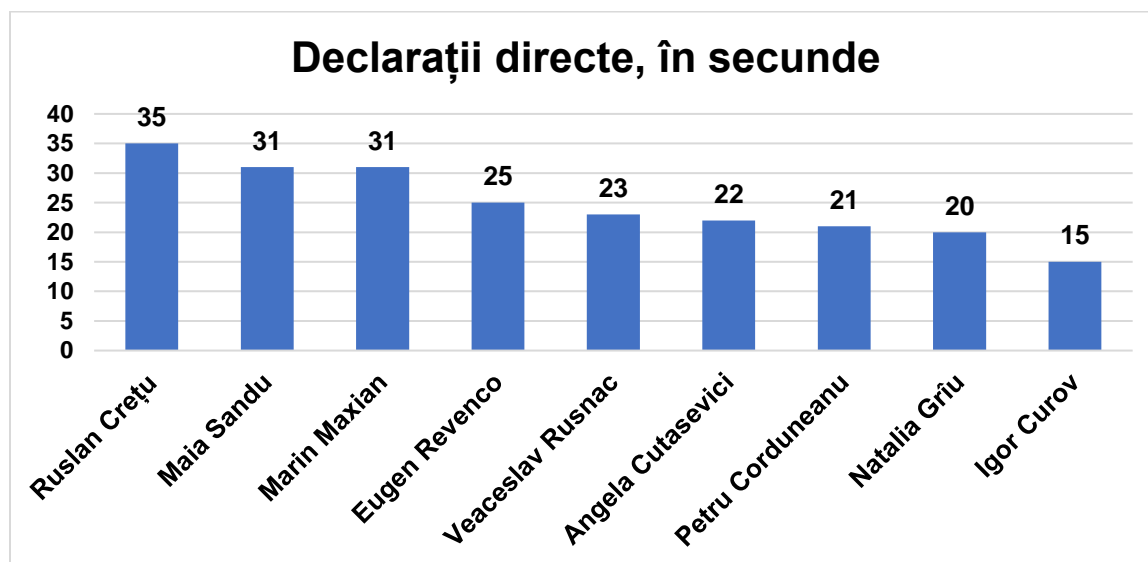
[30 mai 2021](#)

Analiza cantitativă

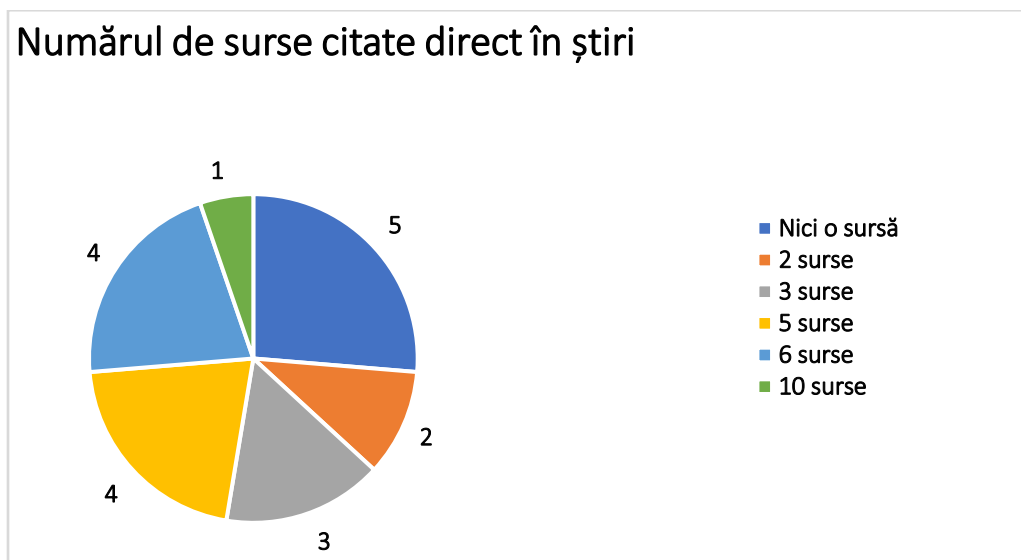
Ediția din 30 mai 2021, „Mesager: Stop-Cadru”, a inclus 19 știri, dintre care jumătate (10) au fost difuzate în buletinele informative de pe parcursul săptămânii. 6 din totalul știrilor – dintre care 5 care au deschis ediția informativă – au avut drept tematică COVID-19, iar 4 din numărul total de știri s-au referit la municipiul Chișinău. Știrile difuzate pe parcursul săptămânii și redifuzate în „Mesager”-ul din 30 mai 2021 au ținut de următoarele subiecte: procurarea a 8 ambulanțe, cu suportul Băncii Mondiale, pentru serviciul „AviaSan”; rata anuală a copiilor dați dispăruți; revenirea a 13 moldoveni din Fâșia Gaza; neînțelegerile din satul Floreni; veniturile obținute de moldoveni în 2020, potrivit FISC; anunțul Procuraturii Generale că renunță la toate capetele de acuzare pe dosarele lui Veaceslav Platon; prezența Maiei Sandu la ședința CSM; „Ziua Polițistului de frontieră european”; finalizarea studiilor de către 16 elevi ai școlilor-internat.

Materialele noi ale ediției au informat despre statistica zilei privind evoluția situației legate de COVID-19 și procesul de vaccinare; situația copiilor hipoacuzici din R. Moldova; evenimente culturale organizate în orașul Soroca și municipiul Chișinău; încheierea misiunii a 4 echipe de elicoptere moldovenești în Afganistan; premiul obținut de două eleve pentru dezvoltarea unei aplicații la un concurs internațional de inginerie.

Sursele citate direct cel mai des au fost reprezentanții autorităților locale și centrale: Igor Curov, secretar de stat, Ministerul Sănătății – 15 secunde; Natalia Grîu, secretară de stat, Ministerul Educației – 20 de secunde; Eugen Revenco, secretar de stat, MAEIE – 25 secunde; Marin Maxian, șeful adjunct al IGP – 31 de secunde; Petru Corduneanu, șef adjunct al Poliției de Frontieră – 21 de secunde; Angela Cutasevici, viceprimara municipiului Chișinău – 22 de secunde; Ruslan Crețu, primarul satului Floreni – 35 de secunde; Veaceslav Rusnac, președintele raionului Soroca – 23 de secunde. Președinta Maia Sandu a fost vizată într-o știre în care a fost citată direct cu o declarație de 31 de secunde. Totodată, au fost citați direct medici, reprezentanți ai ONG-urilor, polițiști, muzicieni, oameni de cultură, cetățeni etc. Totuși, ca timp total de emisie, alte surse decât funcționari/demnitari au beneficiat de un spațiu mai mare în știri.

În ceea ce privește numărul surselor citate direct, atunci ele au lipsit în 5 știri; două știri au avut două surse directe; 3 știri – 3 surse; 4 știri – 5 surse; 4 știri – 6 surse și o știre – 10 surse citate direct.

Analiza calitativă

Tematica COVID-19 a fost din nou prezentă în „Mesager”-ul din 30 mai 2021. 6 din cele 19 știri au vizat acest subiect, majoritatea fiind amplasate în debutul buletinului informativ (5), ceea ce ar însemna că fiecare a 3-a știre s-a referit la COVID-19. Reprezentanții autorităților locale și centrale din nou au fost cel mai des menționați și/sau citați. La fel, ca în cazul celorlalte ediții ale „Mesager”-ului, știrile despre municipiul Chișinău au fost la ordinea zilei, fiecare a cincea știre referindu-se la Capitala țării. Pe de altă parte, ca și în cazul ediției de sâmbătă, nu au fost incluse/difuzate știri politice sau cu și despre politicieni.

În ceea ce privește aspectul deontologic al conținutului, unele știri au fost elaborate superficial, fiind necesare informații de context sau opinii ale experților care ar fi putut oferi mai multe explicații cu privire la unele subiecte. Un exemplu este știrea despre Procuratura Generală, care a renunțat la toate capetele de acuzare aduse lui Veaceslav Platon în dosarul fraudei bancare.

Emisiuni

24 mai 2021

În cazul zilei de 24 mai 2021 au fost monitorizate 2 emisiuni:

- **„Dimensiunea Diplomatică”**, moderată de Ludmila Barbă, care a avut un timp de emisie de 28 minute și 30 de secunde. Invitat al emisiunii a fost președintele Lituaniei, Gitanas Nausėda, aflat într-o vizită oficială în Republica Moldova. În debutul emisiunii, televiziunea publică a difuzat un reportaj de la ceremonia oficială de întâmpinare a președintelui lituanian de către președinta R. Moldova, Maia Sandu. Șefa statului a fost citată directă timp de 2 minute și 40 secunde, iar președintele lituanian s-a bucurat de un spațiu de 3 minute și 15 secunde pentru declarații. Ulterior, prezentatoarea l-a intervievat pe președintele lituanian. Discuțiile au vizat relațiile moldo-lituaniene și rezultatele discuțiilor cu oficialii moldoveni; situația internă din Letonia la 30

de ani de la destrămarea Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste (URSS); ce relații are Lituania cu țările ex-sovietice și, în particular, cu Federația Rusă; ce beneficii aduce calitatea de membru al Uniunii Europene (UE) și ce șanse ar avea Republica Moldova în procesul de integrare europeană; prioritățile relațiilor moldo-lituaniene pe termen scurt și mediu; așteptările Vilniusului de la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. Prezentatoarea a fost neutră și echidistantă în moderarea interviului și adresarea întrebărilor.

- [„Focus Europa”](#), prezentată de Leanca Lașco, cu un timp de emisie de 19 minute și 45 de secunde. În mare parte, această emisiune nu a fost altceva decât traducerea și adaptarea conținutului produs de Deutsche Welle (DW). Emisiunea a fost constituită din 4 reportaje:
 - *Pandemia de COVID-19 a scos la suprafață probleme sistemice în unele țări.* Este adus drept exemplu cazul României unde, în orașul Piatra Neamț, 10 pacienți internați cu COVID-19 au decedat din cauza unui incendiu produs în spital. O situație similară s-a întâmplat la București anul trecut. Reportajul a avut 5 surse citate direct: o rudă a unei victime, o doctoră, șeful Departamentului terapie intensivă al spitalului din Piatra Neamț, expertul în sănătate publică Vlad Mixich și ministra Sănătății din România, Ioana Mihăilă;
 - *Istoria unei familii de sirieni refugiați în Turcia din cauza regimului Assad.* Potrivit materialului, aceștia nu vor putea vota la alegerile prezidențiale, care se apropie și la care se presupune că va câștiga actualul lider sirian, Bashar al-Assad. Reportajul a avut 2 surse directe – bărbatul și soția acestuia – și s-a concentrat pe situația dificilă în care s-a pomenit această familie.
 - *Populația de lupi a crescut mult în ultimii ani în Germania, constituind un pericol pentru anumite regiuni.* Este prezentată istoria lui Rodi, cel mai cunoscut lup din nordul Germaniei, care împreună cu haita sa a terorizat o comunitate. Autoritățile au permis vânarea și omorârea lupului, însă animalul nu poate fi capturat. Reportaj cu 3 surse citate direct: un fermier, un expert și un vânător.
 - *În Elveția, lenjeria de corp este folosită pentru a fertiliza solul.* Circa 2.000 de familii din țară au „plantat” lenjerie intimă identică în grădinile lor, în cadrul unui experiment ce are drept scop verificarea calității solului. Reportajul a avut 3 surse citate direct: un cercetător și doi membri ai unei familii.

25 mai 2021

[Ediția din 25 mai 2021 a emisiunii „Moldova în direct”](#), cu un timp de emisie de 58 de minute, a fost moderată de jurnalista Tatiana Herța și l-a avut în calitate de invitat pe președintele Comisiei Electorale Centrale (CEC), Dorin Cimil, cu care a discutat despre organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

În deschiderea emisiunii, moderatoarea a anunțat că discuția cu președintele CEC, Dorin Cimil, urmează să se axeze pe organizarea alegerilor anticipate din 11 iulie 2021. S-a abordat ping-pongul declarațiilor dintre CEC și Guvernul Republicii Moldova privind finanțarea campaniei electorale. De asemenea, s-a insistat pe cheltuielile alocate pentru plata funcționarilor implicați în scrutin, numărul secțiilor de votare ce vor fi deschise peste hotare, înregistrarea candidaților, campania electorală, posibilele încălcări și abateri și procesul electoral în general. Pe parcursul emisiunii nu a fost invocat niciun politician și/sau vreo formațiune politică implicată în campanie. Moderatoarea s-a documentat pentru emisiune, inclusiv

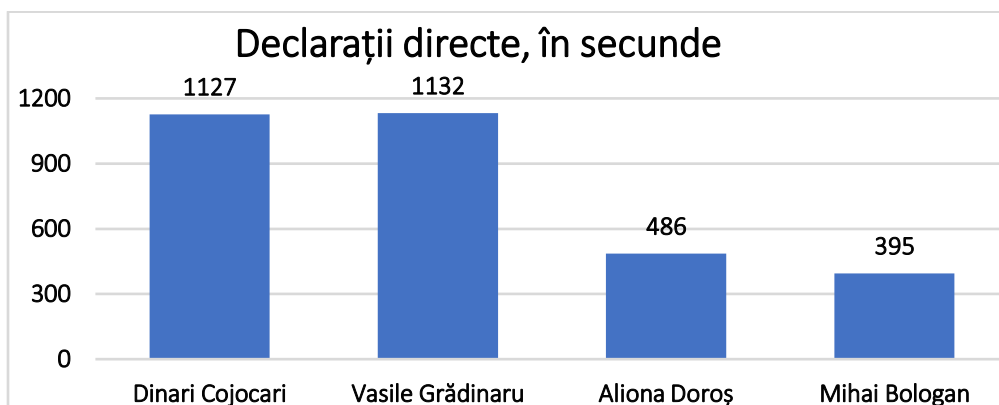
a făcut trimitere la declarații din interviurile anterioare pe care Dorin Cimil le-a oferit pentru alte instituții media.

Moderatoarea a fost neutră, echidistantă și nu l-a favorizat pe invitat. De fiecare dată când a fost necesar, jurnalista a intervenit cu întrebări de precizare, inclusiv incomode. De exemplu: „*Cunoașteți ce stocuri de echipamente pentru angajații electorali au rămas de la precedentele alegeri, astfel încât să nu se cheltuiască bani în plus?*”; „*Ce măsuri va lua CEC pentru a nu repeta situația de la alegerile precedente când nu au ajuns buletine de vot la mai multe secții din afara țării?*”; „*Problema votului masiv al alegătorilor din stânga Nistrului și transportării organizate - cum se va implica CEC?*”; „*Un partid deja a anunțat că-și schimbă denumirea, iar prescurtarea noii denumiri este similară cu cea a unei formațiuni cu mari șanse de victorie. Cum gestionează CEC asemenea situații?*”.

26 mai 2021

Pe 26 mai 2021, Moldova 1 a difuzat emisiunea „Butonul Roșu”, moderată de jurnalista Oxana Mititelu. Timpul de emisie al ediției a fost de 60 de minute, iar discuțiile s-au purtat pe marginea problemelor și provocărilor cu care se confruntă municipiul Chișinău: alocarea banilor pentru primăriile din suburbii, procurarea autobuzelor, reparația și asfaltarea drumurilor etc. Invitații emisiunii au fost consilierii municipali Dinari Cojocaru (PSRM), Aliona Doros (PPDA), Vasile Grădinaru (PAS) și Mihai Bologan, directorul companiei iData, care a reprezentat interesele societății civile.

Moderatoarea a fost neutră și echidistantă, fără să-l favorizeze sau să-l pună în lumină pozitivă pe vreunul din invitați. De fiecare dată când a fost necesar, ea a intervenit cu întrebări de precizare, inclusiv incomode. În ceea ce privește timpul de emisie pentru răspunsuri și intervenții directe, Dinari Cojocaru (PSRM) a vorbit timp de 1127 de secunde; Aliona Doros (PPDA) – 486 de secunde; Vasile Grădinaru (PAS) – 1132 de secunde; Mihai Bologan (iData) – 395 de secunde.

27 mai 2021

[Ediția din 27 mai 2021 a emisiunii „Moldova în direct”](#), de 58 de minute și 42 de secunde, a fost moderată de jurnalista Tatiana Herța și i-a avut invitați în platou pe Tatiana Zatîc, secretara de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, și Mihai Ciocanu, directorul Institutului de Medicină Urgentă. Tema emisiunii a fost procesul de vaccinare anti-COVID. Discuția s-a axat pe rata de imunizare

În Capitală și pe întreg teritoriul țării, campania de informare a cetățenilor privind procesul de vaccinare, stocurile, tipurile de vaccin disponibile și preferințele oamenilor în privința unui vaccin anume etc.

În cadrul emisiunii a fost difuzat și un reportaj de la cele două puncte mobile de vaccinare din municipiul Chișinău – „*un troleibuz și un autobuz, care au fost luate cu asalt de locuitorii Capitalei*”. Materialul a citat direct 6 surse: 5 cetățeni și pe Lina Baranova, coordonatoarea a procesului de vaccinare la Asociația Medicală Teritorială (ATM) Buiucani.

Emisiunea a fost una informativă, moderatoarea a fost documentată și a avut o atitudine incisivă pe parcurs - ea nu a ezitat să întrerupă invitații atunci când aceștia deraiau de la tematica emisiunii. Întrebările au fost corecte, iar atitudinea față de invitați a fost una neutră și echidistantă.

28 și 29 mai 2021

În cazul acestor două zile au fost monitorizate 2 ediții ale emisiunii „**Cine vine la noi?**”, moderate de jurnalista Doina Stimpovschi.

[În ediția din 28 mai 2021](#) – timp total de emisie de 56 de minute și 34 de secunde – prezentatoarea a abordat tematici precum Ziua Internațională de Acțiune pentru Sănătatea Femeii (violența domestică și drepturile femeilor); proiectele culturale implementate de Direcția cultură a Primăriei municipiului Chișinău; lansarea romanului „Parisul cu gust de caramelă sărată”. Totodată, a fost difuzat un reportaj cu titlul „*Adio, grădiniță!*” de la Grădinița Nr. 1 din municipiul Chișinău. Invitații emisiunii au fost Ina Grădinaru, vicedirectoarea Asociației „Artemida” din orașul Drochia (online); Valentina Volontir, artistă și șefă a Direcției cultură, Primăria municipiului Chișinău (în studio); scriitoarea Olga Căpățână (în studio).

[În ediția din 29 mai 2021](#) – timp total de emisie de 53 de minute și 54 de secunde – prezentatoarea a abordat alergiile sezoniere, muzica populară, lansarea cărții de poezii „PoEsențe”, fotografia naturii. Invitați în studio au fost poeta Radmila Popovici, fotograful Victor Sacaliuc și interpreta de muzică populară Marina Coptu.

În ambele emisiuni, prezentatoarea a fost neutră, nu a favorizat sau politizat o anumită informație și/sau subiect, a adresat întrebări corecte și a fost echidistantă în raport cu toți invitații.

CONCLUZII

În perioada 24 – 30 mai 2021, Moldova 1 a reflectat în mare parte neutru informația în buletinele informative principale ale zilei. Pe parcursul monitorizării au fost identificate câteva abateri, mai ales în ceea ce privește prioritizarea subiectelor ce țin de municipiul Chișinău. Aproape în fiecare ediție a „Mesager”-ului au existat cel puțin câte 3 știri ce au vizat Primăria municipiului Chișinău, fiind observată o predilecție pentru subiectele despre Capitală în defavoarea celorlalte regiuni ale țării, creându-se astfel impresia că Moldova 1 este mai degrabă o „televiziune municipală”, decât una publică.

Totodată, prin frecvența știrilor care vizează municipiul Chișinău, televiziunea publică a favorizat administrația municipală, inclusiv prin plasarea în lumină exclusiv pozitivă a unor reprezentanți ai

acesteia (ex. primarul Ion Ceban și viceprimara Angela Cutasevici) – prin oferirea unui spațiu mai mare de emisie pentru intervenții, comparativ cu alte surse, prin frecvența aparițiilor acestora în știrile difuzate și prin felul în care au fost abordați/prezentați în știri.

Favorizarea Primăriei municipiului Chișinău de către postul public de televiziune poate influența anumite decizii ale cetățenilor, mai ales în contextul în care, în prezent, în Republica Moldova se desfășoară campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate 2021. În acest caz, este relevant trecutul politic al actualului primar al municipiului Chișinău, care în campania electorală pentru alegerile prezidențiale, din noiembrie 2020, și-a luat concediu din cont propriu pentru a se implica în campania electorală a candidatului Partidului Socialiștilor (Igor Dodon).

Sub aspect cantitativ, studiul constată că pandemia de COVID-19 rămâne cea mai des abordată tematică în știrile televiziunii publice. Fiecare ediție a „Mesager”-ului a debutat cu știri ce au vizat direct sau indirect acest subiect (de la 3 până la 7 știri per ediție). Acestea au constituit 23% din volumul total de știri al fiecărui buletin informativ, ceea ce înseamnă că fiecare a 5-a știre s-a referit la pandemia de COVID-19.

Mai mult de jumătate din cele 154 de știri difuzate în perioada de monitorizare fie nu au avut surse citate direct – ci doar menționate și/sau citate indirect de către prezentatorii ori reporterii canalului TV –, fie au inclus doar o sursă citată direct. Acest fapt nu arată altceva decât superficialitate în reflectarea informației și a subiectelor de interes public. Mai ales că, în perioada de monitorizare, experții în anumite domenii au lipsit în calitate de surse în știrile Moldova 1. Aceștia, în cazul unor subiecte, puteau oferi mai multe detalii și interpretări și îl puteau ajuta pe consumatorul media să înțeleagă mai bine contextul știrii sau o anumită problemă. Pe de altă parte, știrile culturale – lansarea unor cărți, organizarea unor concerte sau activități artistice etc. – au avut cele mai multe surse citate direct. Asta se explică prin faptul că toate sursele erau concentrate într-un singur loc/event, iar reporterul le-a putut intervieva direct, fără a le căuta sau contacta ulterior. În cazul știrilor care presupuneau un efort jurnalistic sporit din partea reporterilor Moldova 1 – contactarea unor experți sau specialiști care să explice o anumită situație sau să vină cu detalii de context – jurnaliștii s-au limitat fie la prezentarea informației de bază, fără surse directe în știre, fie au inclus doar sursa primară.

De asemenea, în perioada de referință s-a observat un dezechilibru de gen al surselor. În mare parte, bărbații au fost abordați/citați din postura de autorități/lideri/cei care iau decizii, iar femeile au figurat în cazul vox-urilor.

Sub aspect calitativ, Moldova 1 a reflectat neutru și echidistant informația. Nu au fost identificate abateri deontologice majore, cu excepția unor cazuri de favorizare a anumitor persoane (reprezentanții Primăriei municipiului Chișinău) sau cazuri minore de amestec dintre fapte și opinii. Astfel, în comparație cu perioadele anterioare de monitorizare (martie și septembrie 2020) postul public a înregistrat progrese la acest capitol.

În ceea ce privește emisiunile de dezbateri și/sau de divertisment, Moldova 1 a abordat în cadrul acestora mai multe subiecte de interes public. Moderatorii și prezentatorii acestor emisiuni au fost bine

documentați și au avut o atitudine neutră și echidistantă față de toți invitații. Procesul de moderare și întrebările au fost corecte și incisive, iar jurnaliștii nu au ezitat să întrerupă invitații atunci când aceștia deraiau de la subiect. Niciunul din moderatori nu a favorizat sau politizat o anumită informație și/sau un anumit subiect.

RECOMANDĂRI

- Editorii și producătorii Moldova 1 să pună accent pe calitatea conținutului și mai puțin pe cantitatea materialelor în buletinele de știri. Unele ediții ale „Mesager”-ului, din perioada de monitorizare, au fost constituite din 27 de materiale, majoritatea acestora fără surse citate direct. Moldova 1 ar trebui să difuzeze mai puține știri/reportaje, dar mai calitative/complex, cu surse diverse și experți, care să explice anumite situații și/sau evenimente. Astfel, postul public ar evita să prezinte informația și evenimentele într-un mod superficial.
- Reporterii Moldova 1 să dea prioritate interesului public – la nivel de țară, nu de Capitală – atunci când selectează subiectele pentru știri, să relateze de pe teren toate faptele relevante, echidistant și cu verificarea informațiilor. Pornind de la faptul că Moldova 1 este o instituție media publică - nu „de stat”, „oficială” sau „municipală/de capitală” (cum s-a constatat pe parcursul acestei perioade de monitorizare) – jurnaliștii și angajații acestei instituții trebuie să înțeleagă că sunt în slujba publicului și a cetățenilor din toată Republica Moldova, care finanțează activitatea postului prin intermediul taxelor/impozitelor achitate.
- Moldova 1 să pună prioritate pe interesul public și doar apoi pe actualitate. Interes public nu înseamnă orice declarație a politicienilor și/sau funcționarilor.
- Conducerea Moldova 1 să supravegheze conținutul editorial pentru ca acesta să corespundă misiunii mass-mediei publice, să reflecte corect realitatea, fără a favoriza sau defavoriza anumite persoane, instituții, partide, politicieni.
- Moldova 1 să abordeze cu mai multă responsabilitate sursele din perspectiva egalității de gen. Perpetuarea tendinței de a da preferință surselor masculine în detrimentul celor feminine duce la multiplicarea stereotipurilor de gen ce există în societate.
- Membrii Consiliului de Supraveghere al Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova” (TRM), în baza art. 45 (Atribuțiile Consiliului de supraveghere) din [Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova](#), dar și în baza art. 17 din [Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de Supraveghere al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”](#), să supravegheze activitatea Moldova 1 în scopul realizării misiunii acesteia, precum și să analizeze conținutul produs pentru a propune recomandările de rigoare.